

A rendszerváltás utáni években nem voltak ritkák Székelyudvarhelyen a nagyobb tömegrendezvények, ezek egyrészt politikai indíttatásúak voltak, másrészt olyan dolgokat ünnepelt a közösség, amiket az azt megelőző években tilos volt. Ilyenek voltak a március 15-i ünnepségek, illetve az országos vagy megyei politikai események generálta tüntetések, például az 1990-es márciusi etnikai konfliktus. 1995. február 4-én, szombaton viszont Orbán Balázs szobrát avatta fel Székelyudvarhely főterén a többbezres tömeg.

A közösség akarta

Mindjárt a rendszerváltás után szóba került a városban, hogy Orbán Balázsnak szobrot kellene állítani. Az egyszerű munkásembertől a nyugdíjasig, az önkormányzati képviselőtől az érettségiző diákgig mindenki egyetértett azzal, hogy óriási jelentősége és üzenete lenne egy ilyen köztéri alkotásnak.

Az önkormányzat szoborbizottságot alakított, ebben olyan képzőművészek voltak, mint **Kós András, Gergely István, Korondi Jenő, Vetró András, Márton Árpád, Dóczi András** és

Biró Gábor

. A bizottság elnöke,

Zakariás M. László

tanácsos, valamint

dr. Ferenczy Ferenc

polgármester aláírásával 1993. január 15-én jelent meg a pályázati felhívás, amelyben a szobrászművészeket arra buzdították, hogy vegyenek részt a pályázaton.

Hat szobrászművésztől hét pályamunka érkezett, Szabó János, a Vasszékely későbbi megalkotója kettőt is készített, a gipszmodelleket a városháza bejáratánál lehetett megnézni, az udvarhelyiek szavazhattak is.

1993, december másodikán ülésezett a szoborbizottság, ami – figyelembe véve a lakosság véleményét is a szavazatok alapján – **Hunyadi László** marosvásárhelyi szobrászművész munkáját fogadta el. A második

Bodó

Levente

szentegyházi művész lett, harmadik díjat nem osztottak.

Megkezdődött a pénz- és fémadományok gyűjtése, 1994-ben Marosvásárhelyen Hunyadi elkészítette a szobor életnagyságú agyagvázlatát – ezt a szoborbizottság művészei, valamint a város elöljárói többször is megtekintették.

A gipszvázlatot 1994. december 5-én hozták Székelyudvarhelyre. Közben a városlakók, vállalkozók kezdték összegyűjteni a szobor elkészítéséhez és felállításához szükséges összeget, sok magyarországi adomány is érkezett. A legnagyobb az Ilyés Alapítványé volt, mintegy 500 ezer forint, illetve – ma bármennyire hihetetlen – az akkori önkormányzati testület félévi juttatását ajánlotta fel a szobor elkészítéséhez.

Csak a ledöntött szobrainkat állítjuk fel újra

A szobor a matricagyár egyik termében készült el. Az öntést a szabadkai **Antal Mihály** és két segédje végezte el, a mester az ún. viaszvesztéses módszerrel dolgozott. A szobor nem tömör bronz, hanem kb. két centiméter vastag bronz, belül üres. Az avatás előtt néhány nappal a közben megépített talapzatra került, ez szovétai kőből készült. A gyárból egy speciális autóval szállították a helyszínre, ahol daruval emelték a helyére. A szobor 2,70 méter magas, súlya körülbelül hét mázsa.

A fényképen háttal áll **Lőrincz György** író, akkori megyei művelődési felügyelő, szemből, kezeit összefogva Ferenczy Ferenc akkori polgármester.

1995. február 4-én, egy hűvös szombati napon a déli harangszóra udvarhelyiek ezrei gyűltek össze a főtéren, a visszaemlékezések szerint a titkosszolgálatok emberei is nagy számban voltak jelen.

Olyan vendégei voltak a városnak az avatáson többek között, mint a történelmi egyházak erdélyi vezetői, valamint **Duray Miklós, Szürös Mátyás, Markó Béla, Patrubány Miklós, Rudas Ernő, Kasza József, Sütő András** és mások. Utóbbi beszéde óriási sikert aratott az egybegyűltek körében. Idézzük:

„...nem fölösleges és túlzásba vitt dolgokat mívelünk, hanem részint a lábára állítjuk vissza mindazt, amit az első világháború utáni, két világháború közötti periódusokban ledöntöttek. Mi csak a ledöntött szobrainkat állítjuk fel újra és nem tobzódunk szoborállításban.”

